

III Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Górach - GORCE

1. Nazwa Gorce związana jest ze sposobem uzyskiwania polan śródleśnych. Napisz na czym on polegał? 1p

Gorzenie – wypalanie polan. Drzewa obdzierano z kory, gdy uschły ścinano je i podpalano.

2. Uzupełnij.

Na zachodzie granicę Gorców z Pasmem Podhalańskim stanowi przełęcz Sieniawska, na północy przełęcz Przysłop wyznacza granicę z Beskidem Wyspowym, na wschodzie rzeka Dunajec oddziela Gorce od Beskidu Sądeckiego, a na południu poprzez przełęcz Snozka opuścimy Gorce i wejdziemy w pasmo zwane Pieniny. 5p

3. Nieodłącznym elementem gorczańskiego krajobrazu są rozległe, widokowe polany. Wymień trzy z nich.

Np. Adamówka, Wyrobki, Średniak, Jaworzyna Kamienicka, Przysłop, Średnie, Turbacz, Łąki, Turbaczyk, Tobołów, Długa Polana, Sralówki, Długie Młaki, Rusnakowa, Srokówki, Zielenica, Jaworzynka, Podskały, Gorc Troszacki, Pustak, Kudłoń, Pustak,

4. Obszar Gorców leży w zasięgu działania GOPR: 1p

a) Grupy Krynickiej b) Grupy Podhalańskiej c) Grupy Beskidzkiej

5. Uzupełnij. 6p

Oznakowany kolorem *czzerwonym* Główny Szlak Beskidzki wchodzi w Gorce w miejscowości *Rabka Zdrój*, przebiega przez szczyty (wymień trzy) *Np. Maciejowa, Stare Wierchy, Obidowiec, Turbacz, Kiczora, Runek, Kotelnica, Lubań*, a opuszcza to pasmo górskie w miejscowości *Krościenko (lub w kierunku przeciwnym)*.

6. Gorczański Park Narodowy obchodzi w tym roku okrągły jubileusz **30** lat, gdyż został utworzony w **1981** roku. 2p

7. Połącz w pary, wpisując w miejsce kropek odpowiednią cyfrę: 10p

1. Polana z szałasem w dolinie Kamienicy	Tomasz Chlipała	8
2. Przełęcz Pańska Przehybka	Tobołów	6
3. Hawiarska Koliba	Szczawa	10
4. Kaplica Matki Bożej Królowej Gorców	Łopuszna	9
5. Seweryn Goszczyński	Polana Rusnakowa	4
6. Wyciąg krzeselkowy Koninki	Papieżówka	1
7. Obserwatorium astronomiczne	GOCHA - Gorczańska Chata	3
8. Bulandowa Kapliczka	Liberator "California Rocket"	2
9. Izba Pamięci ks. Józefa Tischnera	Dziennik podróży do Tatrów	5
10. Izba Pamięci - muzeum Armii Krajowej	Suhora	7

8. Gdzie w Gorcach znajduje się jedyne w Polsce stanowisko paproci rozrzutki brunatnej? 1p

a) na Turbaczu

b) na Lubaniu

c) na górze *Wdżar*

9. Uzupełnij.

1p

Jest jedyną przejezdną przełęczą przez Gorce z południa na północ. Drogę przez nią wykonano za czasów zaboru austriackiego w celach militarnych. Bywa też zwana Ochotnicką lub Furcówką. Ta przełęcz to *Knurowska*.

10. Jakie zwierzęta możemy spotkać na terenie Gorców: (podkreśl właściwe)

5p

sarna, kozica, wilk, żubr, dzik, ryś, bóbr, świstak, głuszc, kormoran

11. Wymień dwie miejscowości z oznaczeniem koloru szlaku turystycznego, z których bezpośrednio dotrzemy do schroniska górskiego na Turbaczu.

4p

Np.

Nowy Targ Kowaniec – żółty – Rzeki

Nowy Targ Kowaniec – zielony – Poręba Wielka

Łopuszna – niebieski – Koninki

Rabka Zdrój – czerwony - Krościenko

12. Którą okrągłą rocznicę powstania obchodziło schronisko pod Turbaczem w 2008 r.?

a) 30

b) 40

c) 50

1p

13. Co to za miejscowość?

6p

* Miasto u południowo-zachodnich podnóży Gorców. Powstało z dwóch osad: Długie Pole i Stare Cło. Posiada drewniany kościółek cmentarny pw. św. Anny, zwany "zbójnickim". Na rynku stoi pomnik Władysława Orkana. *Nowy Targ*

* Najdłuższa wieś w Polsce; 14 km wzdłuż głównej doliny i 26 km w bocznych dolinach. Założona na mocy przywileju Władysława Jagiełły. Doświadczyla tragicznej wigilii 1944 roku, co symbolizuje pomnik ofiar. *Ochotnica*

* Siedziba dyrekcji Gorczańskiego Parku Narodowego. Wieś w dolinie Porębianki założyli cystersi z Ludźmierza. W latach 1760 - 1945 własność Wodzickich, którzy rozwinęli tu przemysł drzewny (tartaki, papiernia). *Poręba Wielka*

* Znane uzdrowisko u północno-zachodnich podnóży Gorców. Leczy się tu choroby układu oddechowego, alergie, astmę dziecięcą i choroby stawów. Głównym zabytkiem jest drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny, w którym - realizując wolę Władysława Orkana - otwarto muzeum regionalne. *Rabka Zdrój*

* Rodzinne gniazdo Tetmajerów, ośrodek myśli politycznej i centrum kulturalne. Bywali tu poeci, gościł Seweryn Goszczyński. Pozostał dwór modrzewiowy z dachem mansardowym. Na miejscowym cmentarzu pochowany został ks. Józef Tischner. *Łopuszna*

* Miejscowość na styku Gorców, Pienin i Beskidu Sądeckiego, u ujścia Krośnicy do Dunajca. Większość szlaków prowadzi stąd w Pieniny, a tylko jeden - w Gorce. Siedziba dyrekcji i muzeum Pienińskiego Parku Narodowego. *Krościenko*

14. Gorce zbudowane są z typowych dla Beskidów warstw fliszu karpackiego. Wymień trzy skały, które go tworzą. 3p

Piaskowce, zlepieńce, łupki

15. Stacje narciarskie na terenie Gorców znajdują się: (podkreśl właściwe) 3p

*Kluszkowce, Rabka, Laskowa-Kamionna, Palenica, **Koninki**, Ryterski Raj, Wierchomla*

16. Wymień nazwy dwóch ścieżek edukacyjnych Gorczańskiego Parku Narodowego: 2p

Np.

1. Park podworski hrabiów Wodzickich – góra Chabówka

2. Wokół doliny Poręby

3. Na Turbaczy

4. Dolina potoku Turbacz

5. Z Łopusznej na Janówki

6. Dolina Gorcowego Potoku

7. Na Pańską Przehybkę

8. Dolina Kamienicy

17. Symbolem Gorczańskiego Parku Narodowego jest: 1p

a) paproć rozrzutka brunatna **b) salamandra płamista** c) dziewięsił bezłodygowy

18. Podaj nazwy i wysokość trzech najwyższych szczytów Gorców: 6p

1. Turbacz 1310

2. Jaworzyna Kamienicka 1288

3. Kiczora 1282

19. Uzupełnij. 6p

W Gorcach istnieją **3** schroniska górskie PTTK, zlokalizowane przy szlaku oznaczonym kolorem **czzerwonym**. Można/nie można* (*błędne skreślić) odwiedzić je podczas jednodniowej wędrowki. Te schroniska to: **Bacówka PTTK na Maciejowej, Schronisko PTTK na Starych Wierchach, Schronisko PTTK na Turbaczu.**

20. Zaznacz miejscowości, w których na terenie Gorców znajdują się ujęcia wód mineralnych *Mszana Dolna, Szczawnica, **Rabka Zdrój**, Nowy Targ, **Szczawa**, Muszyna, Piwniczna Zdrój*

2p

21. W Gorcach znajduje się wiele ostańców i wychodni skalnych. Podaj nazwę najbardziej znanej skały spod Kudłonia **Kudłoński Baca** 1p

22. Na południowym stoku Lubania zlokalizowany jest leśny rezerwat, który chroni: 1p

a) buczynę karpacką **b) modrzewie** c) lipę drobnolistną

23. Gdzie w Gorcach znajdują się czynne w czasie wakacji studenckie bazy namiotowe?

Na Lubaniu (Lubaniowa Polana) i na południowych stokach Gorca 2p

24. Która z niżej wymienionych liczb określa powierzchnię Gorczańskiego PN? 1p

a) 2500 ha

b) 7030 ha

c) 9900 ha

25. Uzupełnij. 2p

Północno-wschodnią granicę Gorców wyznacza rzeka **Kamienica**, Jest najdłuższą rzeką gorczańską, ma 32 km długości. W miejscowości Zabrzeż wpada do **Dunajca**.

26. Gorce zamieszkują górale należący do kilku grup etnicznych. Wymień dwie z nich.

Np. Zagurzenie, Kliszczacy, Górale Kamienicy, Górale Pienińscy, Podhalanie 2p

27. Z poniżej podanych jezior skreśl te, które nie leżą w Gorcach. 2p

Jezioro Czorsztyńskie, Pucółowski Stawek, Morskie Oko, Mokry Stawek, Jezioro Czchowskie

28. Numer alarmowy GOPR-u to : **(18) 985 oraz 601 100 300** 1p

29. Uzupełnij. 4p

Przez Gorce przebiega fragment dalekobieżnego szlaku koloru **niebieskiego** z Tarnowa na Wielki Rogacz. Na teren Gorców wkracza on w Kamienicy, przechodzi przez Ochotnicę **Dolną**, z której wspina się na słynący ze wspaniałej panoramy szczyt **Lubania** i schodząc z niego w kierunku Pienin opuszcza Gorce na przełęczy **Snozka**.

30. W jakiej skali wykonana jest mapa na której odległość 8cm to w rzeczywistości 2,8 km?

1:35000

1p